

ROTTERDAMSCH COURANT.

De Abonnementsprijs is f 24 's jaars of f 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaren en Postkantoren abonneren.
Enkele Nummers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . f 1.—
Iedere regel meer 0.20
Andere Advertentie per regel 0.20
Grootte letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

BUITENLAND.

LONDEN den 11 Januarij.

De hervormingsbeweging heeft zich gedurende de laatste dagen met vernieuwde kracht hervat. Ten opzichte der tot dat doel te Carlisle gehouden openbare vergadering verdient de afwezigheid van sir J. Graham het meest de opmerking, naardien men daaruit opmaakt dat hij, ofschoon buiten twijfel een voorstander van eene hervorming op groote schaal, zich over geen der bijzondere punten uit wil laten alvorens met den heer Gladstone in overleg te zijn getreden.

In Ierland blijft, volgens de laatste berichten uit Dublin, alles rustig en is de ontsteltenis die door de proclamatie en in hechtenis nemingen ontstaan was geweken. Men zegt dat in verschillende plaatsen eenige personen, die nachtelijke bezoeken van de politie duchten, zich uit de voeten hebben gemaakt en naar Amerika onderweg zijn.

De Portugesche Regering heeft, volgens schrijven uit Lissabon van 7 dezer, den vrijen invoer van vreemde graan en peulvruchten, maar uitgezonderd, tot de maand mei aanstaande verlengd.

De Senaat der Vereenigde Staten heeft een voorstel goedgekeurd, waarbij bevolen wordt al de stukken, op de schorsing der diplomatieke betrekkingen tusschen Mexico en Noord-Amerika betrekkelijk, aan die Vergadering mede te deelen.

Volgens de New-York Herald is te Washington berigt ontvangen dat te Nieuw-Orleans eene nieuwe expeditie van vrijbuiters werd uitgerust, en dat, dien ten gevolge, bevelen aan de autoriteiten dier stad gezonden waren. — Uit Mexico blijven de berichten zeer verward luiden, en wat de Amerikaansche bladen dienaangaande mededeelen is zoo twijfelachtig dat het de vermelding niet verdient.

PARIJS 11 Januarij.

Zoo als natuurlijk is trekken de Italiaansche zaken hier voor het oogenblik het meest de aandacht, en de door Victor Emmanuel uitgesproken rede bij de opening van de Zitting der Sardinische Wetgevende Kamers geeft tot zeer verschillende oordeelvellingen aanleiding, ofschoon men van die rede nog niets anders kent dan de hoofdtrekken, welke per telegraaf zijn overgezonden. Dat het gevaarlijk is over den geest van zoodanige rede te oordeelen op grond van een per telegraaf deswege ontvangen berigt, omdat men dan natuurlijk verband en samenhang mist, zal wel geen breedvoerig betoog behoeven, en daarom zal ik, in afwachting dat de troonrede weldra in haar geheel bekend zal worden, mijn persoonlijk gevoelen niet uitspreken.

Inmiddels wil ik echter, omdat gij mij hebt verzocht u ten behoeve der nieuwe onderneming nu en dan brieven te schrijven, waarin wordt medegedeeld hoe men hier over verschillende zaken oordeelt, een en ander berichten nopens de verschillende gevoelens over de rede van Zijne Sardinische Majesteit.

Sommigen nu vinden de zinsnede nopens Italië zeer oorlogzuchtig en ter beurs schijnt men er ook zoo over te denken, want de fondsen hebben, op het per telegraaf ontvangen berigt, eene gevoelige daling ondergaan. Piemont, dus redeneren zij, treedt officieel als de beschermder van Italië op en spoort tot eene omwenteling in Italië aan, welke het met zijne wapenen zal ondersteunen. Aan 's Konings woorden kunnen zij geene andere beteekenis hechten.

Tegen dit gevoelen staat dat van anderen lijnrecht over. Volgens hen zijn de verklaringen van den Vorst eerder vredelievend dan krijgsmachtig, en terwijl in verschillende steden van Italië oproerige demonstraties plaats hebben, terwijl door Oostenrijk dagelijks meerdere troepen naar Lombardije worden gezonden, heeft, naar hunne meening, de Souverein eene houding weten te bewaren, welke hem de achtung en goedkeuring van Europa moet verzekeren. Men had toch van de zijde der Piemontesche Regering eene soort van uitdaging verwacht, en in stede hiervan bepaalt het zich bij eene tot de Piemontesche bevolking gerigte uitnoodiging, om de gebeurtenissen met kalmte en vertrouwen af te wachten. Vooral wijst men op de woorden, waarin gezegd wordt, dat Piemont, hoewel klein in uitgestrektheid, echter groot is zoowel door de beginselen welke het vertegenwoordigt als door de sympathie welke het verwikt. Ziet gij, dus redeneert men, zoo zou koning Victor Emmanuel niet hebben gesproken, wanneer hij tot elken prijs de kansen des oorlogs had willen wagen. De solidariteit met Europa, welke hij zoo luide proclameert, is een waarborg van zijne gematigdheid, zoodat eene botsing met Oostenrijk eerst mogelijk zou zijn wanneer alle middelen van verzoening te vergeefs waren beproefd.

Gij ziet dus, dat, even als in alles, de gevoelens ook in deze zeer uiteenloopen. Niet ongepast oordeel ik nu hier nog een overzicht te laten volgen van een artikel, dat een der voornaamste Parijsche dagbladen over deze zaak bevat.

De Presse namelijk behelst een uitvoerig en belangrijk vertoog over de bestaande spanning, en dit is het wat ik in de hoofdtrekken mededeel. De redenering van dat blad komt op het volgende neder:

Zonder zelf te weten waarom, schijnt iedereen zich overtuigd te houden dat, bijaldien uit de geschillen welke Frankrijk en Oostenrijk thans verdeelen de oorlog voort moet komen, die oorlog geen algemeen Europeesche, maar een beperkte wezen zou, met een bepaald doel ondernomen, en binnen vooraf voorgeschreven grenzen bepaald. Kunnen de groote oorlogen niet altijd worden voorgekomen, de onderwinning der vreeselijke rampen welke zij in den aanvang dezer eeuw over de wereld hebben uitgestort heeft de Vorsten en diplomaten de noodzakelijkheid doen inzien om de onvermijdelijke rampen zoo gering mogelijk in aantal te doen zijn. De laatste oorlog in de Krim strekt hiervan tot bewijs.

Wij gelooven niet dat een oorlog met Oostenrijk grootere verwickelingen zou na zich slepen. Wat is de zaak? Niet de verdragen van 1815 te verscheuren en het openbaar regt van Europa omver te werpen, maar een der hoofdstukken daarvan te herzien en tusschen Oostenrijk en Italië eene echtscheiding te bewerken, door een onherstelbaar verschil van humeur noodzakelijk geworden. Het feit is niet zonder voorbeeld; reeds zijn België en Holland in 1830 gescheiden, zonder dat daaruit een Europeesche oorlog is ontstaan.

Na de opstanden van 1820, 1830 en 1848 mag men gerust verzekeren dat de tijd het Oostenrijksch juk langs hoe ondragelijker voor de Italiaansche bevolkingen maakt; dat zij van niets anders droomden dan er zich van te bevrijden, en dat de hevige middelen van beteugeling, tot welke men thans de toevlugt nemen moet, een hinderpaal voor de ontwikkeling van dat schoone Land zijn. Van den anderen kant is Oostenrijk, ten einde zijn gezag in Lombardije staande te houden, genoodzaakt, in strijd met de letter en den geest der verdragen, Parma, Plaisance, Toskane, Modena en Ancona, als het zulks noodig acht, te bezetten. Geen andere keuze blijft het over dan of het Schiereiland te ontruinen, of het van lieverlede geheel in te nemen. Als Oostenrijk zich verplicht acht de verdragen te schenden om zich in Italië te handhaven, waarom zouden anderen die niet schenden om er Oostenrijk uit te verjagen? Piemont is gerechtigd dit in naam zijner onafhankelijkheid, Frankrijk het in naam zijner veiligheid te doen.

Onderzoeken wij nu welk, in geval van een strijd over de bevrijding van Italië, het belang en de vermoedelijke houding der voornaamste Europeesche Mogendheden, in de eerste plaats van Engeland, zijn zouden.

Wij zeggen niet dat Engeland in Indië eene genoegzame reden vindt om onzijdig te blijven. Dit ware niet beslissend als het in Europa een belang van den eersten rang te handhaven had; wanneer Frankrijk, bij voorbeeld, Antwerpen of den Rijn wilde aantasten. Maar wat heeft het in Italië te duchten? Wat schade zou het er door lijden als de verdragen van 1815, door Oostenrijk te Krakau verscheurd, tegen deszelfs belang te Milaan verscheurd werden? Englands belangen zouden daardoor niets lijden, zijne vrijzinnige sympathien zouden het zelfs met genoegen aanzien. Wel achten sommigen eene andere reden gewigtiger, namelijk dat Engeland, om in Europa invloed uit te oefenen, eene alliantie op het Vasteland behoeft, en dat Oostenrijk zijn natuurlijke, aloude bondgenoot is, die gezamenlijk met Engeland al den last der oorlogen onder het eerste Keizerrijk heeft getorcht. Dat Engeland eene alliantie op het Vasteland behoeft is zeker. Dat Oostenrijk vroeger die bondgenoot was is waar, maar het is die nu niet meer. Engeland heeft thans in Frankrijk een krachtiger en beter bondgenoot, den eenigen waarop het in ernstige omstandigheden steunen kan. En met welke zekerheid zou het op Oostenrijk steunen? Kent het deszelfs stelling niet? In Italië en Hongarije bedreigd, bij de Polen, de Romanen, de Croaten gehaat, is alles wat Oostenrijk doen kan zich zelf staande te houden. Hoe zou het anderen bijstand verlenen, wat belang kan Engeland er bij hebben op die vernolnde plank te dobberen? Frankrijk, daarentegen, is altijd vrij in zijne bewegingen; het is een veilige vriend, een verschrikkelijke vijand; met Engeland verbonden is het onwederstaanbaar; verbonden met eenige andere groote Mogendheid zou het een vreeswekkende tegenstander zijn. In de laatste jaren hebben zij, om van den Oosterschen oorlog niet te spreken, in China vereenigd gehandeld; in Centraal Amerika handelen zij vereenigd; overal doen zij dit waar het er op aankomt de beschaving te doen doordringen, het grondgebied der kleine Staten tegen de overheersching der grootere te dekken. Te Nicaragua en op Cuba zijn Frankrijk en Engeland het eens. Door in het Italiaansche vraagstuk partij voor Oostenrijk te trekken zou Engeland niet alleen het belang zijner beginselen, van zijnen handel, van zijne koloniale staatkunde opofferen; het zou bovendien de vriendschap van den eenigen waren bondgenoot dien het op het Vasteland hebben kan voor die eener zwakke Mogendheid opofferen, die onmachtig is zichzelf te beschermen, wier toestand, na die van den Paus en den Sultan, de slechtste in geheel Europa is. Ook behoeven wij niet eenmaal de dagelijks herhaalde verzekeringen der Engelsche dagbladen om te gelooven dat, bijaldien Frankrijk, in geval eener botsing, zijne handelingen binnen de grenzen van het Italiaansche vraagstuk beperkt, zonder eenig vreemd element daarmede te vermengen, er in Engeland slechts ééne stem op zou gaan om van de Britsche Regering de onzijdigheid te eischen en haar die op leggen.

De Keizer is heden in het bosch van Saint Germain ter jacht gegaan. Er is geen Ministerraad gehouden. Heden avond wordt de reeks der groote winterrecepten ten Hove met het eerste bal geopend.

De Moniteur deelt heden een Keizerlijk besluit mede, strekkende tot afkondiging der internationale telegrafische overeenkomst, den 30 junijs des vorigen jaars tusschen Frankrijk, België en Pruisen gesloten.

De opbrengst der indirecte belastingen belooft voor de maand december van het afgeloopen jaar 6,598,139 francs meer dan in december 1857.

Door den Moniteur de l'Armée wordt het gerucht tegengesproken, volgens hetwelk de Maarschalk opperbevelhebber van het leger van Lyon en de zuid-oostelijke divisien tot andere functien zou worden geroepen.

Nooit welligt ontving Parijs in den winter zoo vele bezoekers van buiten af als thans. Zondag bragt een pleziertrein uit Limoges 652 reizigers van allerlei stand aan, overheidspersonen, kooplieden,

burgers, ambachtslieden zelfs. Behalve de verschillende schouwburgen hebben zij gisteren en heden de Gobelins en de porseleinfabriek van Sèvres bezocht, waarvoor hun door den Minister van Staat bijzondere toegangskarten verleend waren.

Op den Driekoningendag vereenigde een der rijkste en meest bekende fabrikanten dezer hoofdstad veertien gasten aan zijnen disch, waarbij slechts drie dames waren. Naar oud gebruik werd de koek verdeeld, een Koning van het feest uitgeroepen, gezongen, gelachen, wensch bij wensch uitgesproken; derhalve, tot hertoe, alles gelijk altijd en overal. Maar het zeldzame der zaak is dat van de elf mannelijke feestgenooten negen des avonds ten half twaalf ure zich naar verschillende spoorwegen begeven moesten. Drie hunner moesten zich te Londen inschepen, de eerste naar Brazilië, de tweede naar China, de derde naar New-York; een ander moest zich bij zijn regiment te Rome gaan voegen, een vijfde zich naar Egypte begeven, om zich ter beschikking der administratie van het Suez kanaal te stellen, terwijl Moskou, Belgrado en Venetië de bestemmingsplaatsen van drie der overigen waren, en de negende, eindelijk, ter reede van Cherbourg op zijne instructien ging wachten. Veertig jaren, of minder nog, geleden, zou men op het denkbeeld alleen van een aantal zoodanige verplaatsingen geschrikt hebben; thans is men eenigzins van het eene uiterste tot het andere overgeslagen en even zeer begeerig om te reizen als vroeger om bij zijne familie of in den hoek van den haard te blijven.

Een onzer voornaamste Parijsche beeldhouwers voltooit thans een standbeeld, dat de tentoonstelling van 1859 versieren moet en een bevallig meisje voorstelt, in wier eene hand eene weegschaal rust. In de eene schaal zit men een Amor, in de andere een gevulden geldzak, en ... naar dezen laatste kant slaat de evenaar over! Zou deze opvatting des kunstenaars niet geheel met de waarheid in strijd zijn?

Het Tuinjsche dagblad l'Opinion zegt: In de nota, den 16 april 1856 door den Sardinischen gevolmagtigde op het Parijsch Congres aan graaf Walewski en lord Clarendon gerigt, luidt het: „In zeker opzigt van alle kanten door de Oostenrijkers omringd, terwijl het op zijne oostelijke, geheel bloot liggende grenzen, de strijdkrachten eener Mogendheid zich niet ontwikkelen, welke het weet niet met welwillende gevoelens vervuld te zijn, wordt Piemont in een staat van bestendige vrees gehouden, die het noodzaakt onder de wapenen te blijven en buitengewone verdedigingsmaatregelen te nemen, welke voor zijne geldmiddelen, ten gevolge der gebeurtenissen van 1848 en 1849 en den oorlog waaraan het nu heeft deel genomen reeds verachtend, zeer bezwarend zijn.” Het is noodig deze opmerkingen thans te herhalen, nu Oostenrijk zijne garnizoenen, met het oog op nabij zijnde mogelijke gebeurtenissen, vermeerderd. Te Plaisance is de bezetting versterkt; naar Bologna zijn versche troepen gezonden; de Aartshertog Karel Lodewijk heeft bevel ontvangen om van de Pauselijke Regering toestemming tot het bezetten van sommige andere plaatsen in de Legatien te vragen. De Hertogdommen Modena en Parma zijn insgelijks bij de minste aanleiding aan bezetting blootgesteld. Oostenrijk verbreidt zijne garnizoenen in onafhankelijke Landen, ten einde, zegt het, de onwetteling te beteugelen, maar werkelijk doet het niet anders dan zich tot een worstelstrijd voor te bereiden, dien het onvermijdelijk acht, door gewichtige militaire stellingen in te nemen.

Het is noodeloos voor te wenden dat de Oostenrijksche bezetting met de toestemming der Regeringen geschiedt. Geen Regering heeft het regt om vreemde garnizoenen in zijne Staten te roepen, wanneer die de veiligheid van andere Staten in de waagschaal stellen. De Staat die zich door de nabijheid van vreemde bezettingen bedreigd acht, mag, wanneer zulks in strijd met de verdragen geschied is, zich met volle regt daartegen verzetten, en wanneer zijn verzet er niet in slaagt die bezetting te doen ophouden, is het zijn plicht de toevlugt tot voorzorgen te nemen, die berekend zijn hem te waarborgen en te beschermen. Wat heeft Piemont tot hertoe gedaan? Het heeft tegen de bestendige bezettingen van Oostenrijk geprotesteerd en gelijktijdig de vestingwerken van Alexandrië uitgebreid. Dit was alles wat het in de algemeene omstandigheden doen kon in welke de Europeesche staatkunde verkeert. Maar thans is het gevaar groter dan ooit. Het kan niet anders of Piemont moet verontrust worden door de vermeerdering der Oostenrijksche troepen in het Lombardisch Venetiaansch Koninkrijk. Indien het eene bedreiging voor Piemont is kan het die niet anders tegengaan dan door zijn eigen leger te versterken. Maar het zij Oostenrijk zijne soldaten van Ferrara naar Bologna en Ancona uittrekt, Plaisance in eene versterkte plaats van den eersten rang herschept en bezetting in de Hertogdommen werpt, of dat het tusschen beide trede onder voorwendsel van de openbare orde en het gezag der Vorsten, zijne bondgenooten, te handhaven, dit alles zijn handelingen welke de grenzen der binnenlandsche politiek van een Staat te buiten gaan en de houding eener internationale zaak aannemen.

De tijd is daar, om zich de vertoogen te herinneren, door de Sardinische gevolmagtigden aan de Fransche en Engelsche Regeringen gedaan. Het geldt niet slechts eene bestaande bedreiging, maar een zeer ernstig gevaar, want wij moeten verwachten te zien dat Oostenrijk oppermachtig meester van al de voornaamste strategische stellingen van Centraal Italië zijn zal, zonder eenigzins acht te slaan op de overeenkomsten, noch op de onafhankelijkheid der Staten, en uitsluitend met de belangen zijner zelfverdediging vervuld. In deze omstandigheden is het voor de

Sardinische Regering een heilige plicht de verdediging van haren Staat te verzekeren. Wij wenschen dat zij dit met kracht doen zal en zich niet onverhoeds door de omstandigheden laten verrassen en medeslepen.

Op den Driekoningendag ontving de Koningin van Spanje eene commissie uit den Senaat, die haar en hare Familie met de plegtigheid van den dag geluk wenschte. De Voorzitter rigtte de volgende rede tot H. M.: „Mevrouw, de Spanjaarden zijn van ouds her gewoon op dezen plegtigen dag den troon hunner Koningen te naderen. Heden komt de Senaat met geestdrift Uwe Majesteit de hulde zijner getrouwheid en innige verknootheid brengen. De Senaat wenscht dat de Goddelijke voorzienigheid, door zijne vurige beden te verhooren, Uwe Majesteit en uwe doorluchtige Familie hare zegeningen blijve schenken; dat Uwe Majesteit, door de liefde en gehoorzaamheid van hare getrouwe onderdanen omringd en door de ondersteuning der hooge Staatsmagten geschraagd, van dag tot dag den luister des Troons, den voorspoed en de magt der Spaansche Natie moge zien aangroeien. Deze zijn, Mevrouw, de gevoelens en de vurige wenschen die ik, in naam van den Senaat, de eer heb Uwe Majesteit aan te bieden.”

Waarop de Koningin antwoordde: „Mijnheeren de Senatoren! Ik ontvang met het grootste genoegen, op dezen plegtigen dag, de uiting der gevoelens van verknootheid van den Senaat. Uwe wenschen voor mijn geluk en dat mijner doorluchtige Familie, voor den luister des Troons en de welvaart der Natie, zijn mijn hart hoogst welkom. Met den bijstand der Goddelijke Voorzienigheid hoop ik die vervuld te zien. Daartoe steun ik op de medewerking van den Senaat, wiens kunde en Vaderlandsliefde mij zoo dikwijls zijn gebleken.”

Aan eene deputatie uit het Congres, die eene soortgelijke aanspraak tot haar rigtte, gaf de Koningin een antwoord in gelijken geest.

Den 7 dezer keurde de Kamer der Afgevaardigden het wetsontwerp goed, waarbij de blijvende sterkte des legers voor 1859 op 84,000 man wordt vastgesteld.

Volgens telegrafisch berigt van heden is een voorstel van den heer Olozaga, strekkende om de laatste wijzigingen in de Constitutie nietig te verklaren, door de Afdelingen van laatstgenoemde Kamer eenstemmig verworpen.

HAMBURG 10 Januarij.

Gedurende 1858 zijn alhier aangekomen 4364 schepen, tegen 5067 in 1857 en 5201 in 1856. Daarvan kwamen 14 van China, 5 van Ned. Oost-Indië, 30 van Britsch Indië, 3 van de oostkust en 11 van de westkust van Afrika, 3 van de Kaap de Goede Hoop en Mauritius, 80 van de westkust van Amerika en de Zuidzee, 90 van Brazilië, 32 van Venezuela, 13 van St. Thomas, Portorico en St. Croix, 41 van Haiti, 48 van Cuba, 13 van de oostkust van Mexico, 53 van de Vereenigde Staten, 2135 van Groot-Brittanje, 112 van Frankrijk en 248 van Nederland. In 1857 arriveerden van Nederland 323 schepen. Onder de in 1858 aangekomen schepen behoorden 321 onder Ned. vlag, tegen 478 in 1857 en 559 in 1856. — Vertrokken 4377 schepen, waarvan 2234 beladen en 2143 in ballast.

BRUSSEL den 11 Januarij.

De Prins van Wallis, de vermoedelijke erfgenaam der Kroon van Engeland, is heden middag alhier aangekomen en werd aan het stationsgebouw ingewacht door den Hertog van Brabant en den Graaf van Vlaanderen, die den Prins naar het Koninklijk paleis begeleiden. Des middags was een diner ten Hove en des avonds bezocht de Koninklijke Familie, met den jeugdigen Prins, den Koninklijken schouwburg.

In de laatste dagen verspreide geruchten nopens wijzigingen in het Ministerie worden door de Indépendance Belge tegengesproken.

Overmorgen zullen door den heer Suringar uit Amsterdam en eenige andere redenaars in de Evangelische kapel alhier belangrijke mededeelingen worden gedaan nopens de Nederlandsche kolonie Mettray te Rijsselt bij Zutphen.

PER TELEGRAAF.

LONDEN den 12 Januarij.

Het officiële blad kondigt heden de opening der Zitting van het Parlement op 3 dezer aan.

Men zegt, dat graaf Walewski als minister van buitenlandsche zaken in Frankrijk door graaf de Persigny zal worden vervangen.

BERLIJN den 11 Januarij.

Het ministerieel dagblad de Preussische Zeitung zegt, hoe men te Berlijn volstrekt niets van eene diplomatieke zending weet, die den Franschen scheepskapitein Laroncière le Nourry zou zijn opgedragen.

BERLIJN den 12 Januarij.

Heden heeft de opening van de Zitting der Pruisische Kamers plaats gehad. Door den Prins Regent is daarbij eene rede uitgesproken, in welke hij de afgevaardigden verzocht de Regering te schragen tot bevestiging van den goeden staat des Lands; in den loop der rede werden maatregelen tot verdere verbetering aangekondigd, werd de toestand der finantien bevredigend genoemd en de hoop geuit op de bewilliging van meerdere uitgaven; verder werd gezegd, dat de vriendschappelijke betrekkingen met het Buitenland ongekrenkt waren gebleven, terwijl men zich beijverd had de Hertogdommen van Denemarken de welgegronde regten te verschaffen.

WEENEN den 11 Januarij.

De brigade van den generaal Raming, die de voorhoede der naar Italië gezonden troepen vormt, is gisteren namiddag te Milaan binnengerukt. De troonrede van koning Victor Emmanuel, bij het openen de

Zitting van de Piemontesche Kamers. heeft ter beurs een blijvend nadeeligen indruk gemaakt. Bij eene nieuwe daling der fondsen staan de aandelen in het credit mobilier op 215.

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 12 Januarij.

Naar men verneemt zal van wege het gemeentebestuur den 19 februarij aanstaande, ter gelegenheid van den verjaardag van Z. M. den Koning, eene luisterrijke illuminatie worden ontstoken. Zijn wij wel onderrigt, dan moet ook bij de volkszangschool alhier het voornemen bestaan Z. M. op dien avond eene serenade aan H.D. paleis te brengen.

Z. M. heeft zijn verlangen te kennen gegeven eene lijst te verkrijgen van de namen der kapiteins van de infanterie, die eene overplaatsing bij het regiment grenadiers en jagers zouden verdienen deelslichtig te worden.

Met leedwezen vernemen wij dat Z. K. H. de Prins van Oranje eenigzins ongesteld is. H. M. de Koningin heeft H.D. heden morgen een bezoek gebracht. — Op *Rusthof*, het buitenverblijf van H. K. H. prinses Marianne, worden zeer vele verfraaiingen aangebragt.

De baron Dujardin, Belgisch gezant bij het Nederlandsche Hof, is gisteren naar Brussel vertrokken.

De baron van Goltstein, minister van buitenlandsche zaken, geeft den 18 dezer een groot diplomatiek diner.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft heden middag in een bijzonder gehoor ontvangen den heer de Brouwer van Hogendorp, die naar Rusland vertrekt tot regeling van de werkzaamheden aan den spoorweg van Moscou naar Saratof.

Men wil weten, dat de zittingen van de commissie tot onderzoek der kwestie van de haven te Scheveningen, op het Raadhuis alhier, voor eenigen tijd zijn geschorst.

Voor de heden middag ten 1 ure op het Raadhuis plaats gehad hebbende aanbesteding van het metselen eener nieuwe brug van de Heerevengracht naar den Bezuïden Houtscheweg, waren ingekomen 8 inschrijvingsbiljetten. De minste inschrijver was de heer A. D. W. Martijn, voor de som van f11.200, zoodat deze heer aannemer is geworden.

Dezer dagen wordt aan de woningen der ingezetenen dezer Gemeente, die leden zijn der Maatschappij van Weldadigheid, een gedrukt bericht rondgebragt, afkomstig van de in den vorigen zomer uit den boezem der Maatschappij benoemde commissie, bestaande uit de heeren J. C. Baud, A. J. Duymaer van Twist, H. Collet d'Escury, J. Rau van Gamenen en W. T. Gevers Deynoot (zijnde de zoo algemeen geachte mr. D. J. van Ewijk van de Bildt aan de commissie voor korten tijd door den dood ontboden).

Uit dat bericht zullen de leden bespeuren, dat het aan die commissie, na herhaalde overleggingen met de reeds in het jaar 1835 door Z. M. den Koning benoemde Staatscommissie en met de schuldeischers der Maatschappij, eindelijk is mogen gelukken eene, voorloopig reeds door de Regering goedgekeurde, regeling te beraamen, volgens welke de, op geheel nieuwen voet georganiseerde, van alle schulden bevrijde en van alle bemoeienis met de bedelaarsgestichten ontheven Maatschappij, een nieuwen werkring zou te gemoet gaan en, zich voortaan alleen bezig houdende met wat binnen het gebied der bijzondere liefdadigheid ligt, alle hare zorgen aan de verpleging van gezinnen in de vrije Koloniën zou wijden.

De commissie, slechts benoemd tot het voorstaan van de belangen der Maatschappij, welke zonder bestuur was, heeft begrepen, dat zij slechts ontwerpen maken, geene bepaalde regeling aangaan kon, en dat het laatste van de leden der Maatschappij zelve, van wie zij haar mandaat ontving, moest uitgaan. Zij begreep echter tevens, dat het even ondoenlijk zou zijn, aan alle leden der Maatschappij die breedvoerige inlichtingen over hare handelingen en voorstellen te geven, waartoe zij gaarne ter hare verantwoording bereid is, als om die vele duizende, over het gansche Land verspreide leden daartoe in ééne algemeene vergadering, die over de eindregeling der zaak te beslissen zou hebben, bijeen te doen komen. Zij meende daarom niet beter te kunnen doen, dan aan de leden voor te stellen, goed te keuren dat, op nader te bepalen tijd en wijze, door tusschenkomst der plaatselijke sub-commissies, waaronder elk lid ressorteert, de leden zullen worden opgeroepen tot het benoemen van afgevaardigden, welke de Maatschappij van Weldadigheid zullen vertegenwoordigen en gemagtigd zullen zijn, in eene te houden algemeene vergadering, de handelingen en voorstellen der commissie goed of af te keuren.

Het is voornamelijk daartoe, dat is, tot het verkrijgen der toestemming om de leden later te doen overgaan tot de benoeming van afgevaardigden, die over de eindregeling te beslissen zullen hebben, — dat thans de stemming der leden wordt ingeroepen. Zij worden daartoe in de gelegenheid gesteld, door in de verklaring, aan den voet van het toegezonden bericht voorkomende, het woord *voor* of *tegen* in te vullen, en die verklaring vervolgens te onderteekenen.

Dat bericht wordt, voor zoo veel de te 'sGravenhage gevestigde leden betreft, hun door tusschenkomst der aldaar gevestigde subcommissie van de Maatschappij van Weldadigheid toegezonden, en zal eveneens van harenwege na drie of vier dagen weder worden opgehaald.

Het is te hopen, dat al de leden der Maatschappij zich de geringe moeite zullen geven, die verklaringen in te vullen en te onderteekenen, opdat de commissie, van welke dat stuk uitgaat, en aan welke die verklaringen weder toegezonden moeten worden, en die zich in het belang der Maatschappij zoo vele moeite getrooste, de overtuiging erlange, dat zooveel mogelijk alle leden der Maatschappij van hare voorstellen kennis genomen, en hunne meening daaromtrent geuit hebben.

Men is gisteren begonnen met het verplaatsen van de pomp van het kerkplein naar de vischbanken zelve en wel op verzoek van eenige vischverkoopers.

Bij het uitstekende muziekkorps van het regement grenadiers en jagers is men druk bezig met het bestuderen van nieuwe stukken, zoodat het aanstaande seizoen groote verscheidenheid belooft.

ROTTERDAM den 12 Januarij.
Door den algemeenen kerkeraad der Ned. Hervormde gemeente alhier is heden avond, uit het bevoorens gemelde drietal van predikanten, beroepen ds. M. D. Deeleman, pred. te Brielle.

Tot chef op het station van den Nederlandschen Rijnspoorweg alhier is benoemd de heer H. van Bauberg, laatstelijk chef aan het station te Valkenburg.

Bij Koninklijk besluit is, met ingang van 20 de zer tot burgemeester der gemeente St. Geertruide benoemd L. Teheux.

In verband met het besluit van 22 dec. jl., houdende benoeming van militaire leden der militaire raden in de onderscheidene provincies des Rijks voor deling der nationale militie over 1839, heeft Z. M. de volgende bepalingen genomen ter vervanging van de militaire leden der militieraden, welke bij het ontvangen van eene andere bestemming, bij ongesteldheid of eenige andere geldige verhindering, zoodat in zulke gevallen zij, die bij een korps zijn ingedeeld, door de oudste der op hen in rang volgende officieren van het korps waarbij zij dienen, in het garnizoen aanwezig, en voor zooveel de provinciale adjudanten aangaat door hunnen opvolger of door een hoofdofficier of kapitein van een korps in de hoofdplaats der provincie of wel in de naastbij gelegen stad gestationeerd, worden vervangen. De bepalingen van art. 8 der instructie van 15 januarij 1827, n.º 168, zullen bij de uitvoering van dit besluit stipt moeten worden nageleefd.

De leverantie van eene hoeveelheid kap- en zaagmessen voor de dienst in Oost-Indië is door den Minister van Koloniën opgedragen aan de fabrikanten Schnitzler en Kirschbaum te Solingen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft bepaald, dat de verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het kiesdistrict Tilburg, welke moet plaats hebben wegens de benoeming van den heer mr. C. C. A. Beens, tot kantonregter te Breda, zal geschieden op dinsdag den 8 februarij aanstaande, en indien er eene herstemming noodig mogt zijn, zal deze op dinsdag den 22 februarij gehouden worden.

Door de Nederlandsche Handel-Maatschappij zijn bevracht de navolgende 7 schepen. Voor Amsterdam: Jacoba Cornelia Clasina, kapit. A. J. Delclisur; Rijnbrand, kapit. P. F. Lange, en Admiraal van Heemskerk, kapit. J. Koning, van Dordrecht. Voor Rotterdam: Jeannette, kapit. T. Visser. Voor Dordrecht: Vereeniging, kapitein J. de Jongh. Voor Middelburg: Commerce Compagnie, kapitein G. J. Bruker. Voor Schiedam, President Ram, kapit. J. R. Ulrich, van Rotterdam.

Heden promoveerde aan de Leydsche Hoogeschool in de letteren de heer C. A. Tebbenhoff, van Poortugaal, na verdediging van een spec. litt. inaug., quo continetur observations in Thucydidis Bellum Peloponnesium.

Uit Zierikzee wordt gemeld, dat er thans ernstig sprake is van den reeds meermalen besproken spoorweg van Brouwershaven. Er zou reeds bij de Hooze Regering daarvoor concessie zijn aangevraagd. Het een en ander vereischt echter nog nadere hevestiging.

Eergisteren gebeurde te Almelo een treffend ongeluk. Een arbeider, W. genaamd, van de Enschedesche katoenspinnerij aldaar, had het ongeluk met den arm in de as te geraken, zoodat hij eenige malen daarmede werd rondgeslingerd. Dadelijk werd de machinerie der fabriek stil gezet, ten einde den ongelukkige te verlossen, doch te laat: reeds waren armen en beenen geheel vermorseld, zoodat W. dadelijk, ondanks de aangebragte geneeskundige hulp, aan de gevolgen overleed.

Men verneemt dat het plan bestaat om in de kasernen te Kampen eene der zalen in te rigten tot eene recreatiezaal voor de jongelingen. Daarin zullen dam- en dominospelen voorhanden zijn, terwijl de zuivere opbrengst der verspreidingen, die aldaar verkrijgbaar zullen zijn, als bate bij de manege zullen gevoegd worden.

Het provinciaal gerechtshof van Drenthe heeft H. Gankema, vroeger gewoonde hebbende te Zuidlaren, van bercep arbeider, laatstelijk kolonist in het 2de gesticht te Veenhuizen, wegens schriftelijke bedreiging met brandstichting, veroordeeld tot 15 jaren tuchthuisstraf en de kosten.

Als eene bijzonderheid deelt men mede dat H. Eleveld, arbeider te Gieten, prov. Drenthe, in het afgelopen jagsaizoen heeft geschoten 93 hazen, 336 patrijzen, 24 houtsnippen en 28 konijnen.

Van den 1 tot en met den 7 dezer zijn in de provincie Friesland 34 runderen aan de besmettelijke longziekte gestorven en 19 door die ziekte aangetaste runderen voor rekening der eigenaars afgemaakt, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 januarij dezes jaars 53.

De waterhoogte te Arnhem was den 11 dezer 1 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 11 dezer 5 voet 8 duim Rijnlandsch, met minder drijfjys op de rivier dan den vorigen dag. Te Coblenz dreven de Rijn en de Mozel eergisteren vol jys. Ook bij Oberwesel was het ijs aanmerkelijk toegenomen.

Aan het verslag van den Staat der landhuishoudkundige school te Groningen, in het jaar 1858, waarvan Z. M. de Koning beschermheer is, wordt het volgende ontleend:

Het verslag vangt aan met het mededeelen van eenige bijzonderheden omtrent het personeel der onderwijzers aan deze inrigting en den gang van het onderwijs zelf.

De heer C. J. M. Jongkindt Coninck heeft de betrekking van onderdirecteur en medeonderwijzer aanvaard in April van 1858 en gedurende het zomerhalfjaar onderwijs gegeven in de Boekhouding toegepast op een landelijk bedrijf, in de Praktijk van den Landbouw en de te pas komende gedeelten der Werktuigkunde enz.; in het met October II. aangevangen winterhalfjaar, in de Werktuigkunde, Bereiding der voortbrengselen van den Landbouw, de lezing van Duitse of Fransche Handboeken over Landhuishoudkunde en de beginselen der Volkshuishoudkunde; het laatste vak in plaats van den heer Mr. B. D. H. Tellegen, die tot dusverre daarmede belast was, doch wiens praktijk, als Procureur, hem niet langer toeliet genoegzamen tijd voor dit onderwijs af te zonderen en die daarom wenschte van deze werkzaamheid ontslagen te zijn. Men heeft daarin moeten berusten, doch niet zonder oprechte dankzegging aan den heer Tellegen voor de uitnuntende hulp gedurende verscheidene jaren voor dit gedeelte van het onderwijs bewezen.

Het werk van den hoofdonderwijzer, den heer G. Jurling, is, in het thans loopend winterhalfjaar, vermeerderd met de lessen over de Wiskunde toegepast op den Landbouw en met de lezing met de leerlingen van Engelsche handboeken over Landhuishoudkunde. De overige vakken van onderwijs en de uren daaraan besteed zijn dezelfde gebleven, behalve dat de heer T. Hofkamp zich aangeboden heeft om, zonder verhooging van het daarvoor gestelde matig honorarium, een uur meer 's weks aan het onderrigt in de Natuurkunde te besteden, ten einde daardoor de aanvangende leerlingen op andere uren te hebben dan de reeds meer gevorderden; van welk aanbod gaarne gebruik is gemaakt, rekenende men dit allezins nuttig voor het onderwijs.

De overgang der boerderij van den heer C. Römerlingh op den bouwmeester E. J. Leenders, gaf in den beginne natuurlijk eenige stremming; maar dit werd van week tot week beter, terwijl genoemde

bouwmeester geregeld de praktische werkzaamheden geleid en met den onderdirecteur medegewerkt heeft tot het nemen van vergelijkende proeven met eenige gewassen; uitslag van welke proefnemingen enz. in een afzonderlijk bericht van den onderdirecteur achter het verslag is gevoegd. Er zijn maatregelen genomen om, in het jaar 1859, een geheel genoegzaam uitgebreid veld tot zoodanige proefnemingen te doen dienen en ook proeven in het werk te stellen met onderscheidene neststoffen, welke voor een goed gedeelte reeds zijn aangekocht, nieuwe werktuigen tot het bereiden van veevoeder enz. De betere voorwaarden, die thans met den bouwmeester, als hoofd der boerderij, gemaakt zijn, maken dat men de handen in dit opzicht ruimer heeft en men twijfelt niet of zijne veeljarige praktische ondervinding zal gunstig medewerken voor de in dit opzicht door den onderdirecteur in het werk te stellen proefnemingen.

De laatste heeft, in den nazomer, met eenigen der leerlingen in drie onderscheidene gedeelten der provincie Groningen zeer nuttige voetreisjes gedaan, om den in vele opzichten zoo belangrijken landbouw aldaar wel te leeren kennen. Men vleit zich dat het voordeel van zoodanige reisjes voor de leerlingen in het openbaar blijken zal, wanneer, zoo als het voornemen is, in een landbouwkundig tijdschrift eene beschrijving van het op die reisjes opgemerkte geplaast wordt.

Het aantal leerlingen beliep in het zomerhalfjaar 14 en later 15; in het thans loopend winterhalfjaar 25. In oktober 1858 had men het ongeluk een der leerlingen, een opassend, veel belovend jong mensch, den heer Th. Broekman, van Amsterdam, door den dood te verliezen; het eerste geval van dien aard, dat, sedert de oprigting der school in 1842, had plaats gehad, zoodat men, hoezeer ook dit sterfgeval innig betreurende, echter met dankbaarheid het groote voorregt moet erkennen van, in zulk eene lange reeks van jaren, nog nooit vroeger door zulk een ramp getroffen te zijn. Over het gedrag en de vorderingen der leerlingen mogt men in het algemeen zeer tevreden zijn.

Die vorderingen bleken bij het eind-examen, hetwelk 9 leerlingen, de heeren W. J. Vader, S. J. Huizenga, J. M. Kakebeke, W. J. D. van Itersen, E. W. C. Haighton, L. Ankersmit, W. Cs. Mauve, W. A. L. Mock en S. A. Meinesz, in maart 1858, in tegenwoordigheid van onderscheidene belangstellende toeoorders, hebben afgelegd.

Onder de ondersteuning die men ontving, moet in de eerste plaats genoemd, dat Z. M. de geëerbiedigde Beschermheer, ook dit jaar weder, voor zijne bijzondere rekening drie leerlingen aan de school het onderwijs deel geniet; voorts de gewone jaarlijkse hulp van het Rijk en van de provincie Groningen en Drenthe; de jaarlijkse ondersteuning van f 25 van den Baron Sixma van Heemstra en f 30 van den Baron G. F. Thoe Schwarzenberg en Hohelansberg, beiden in Friesland; van ingezetenen van Groningen bijdragen van f 25 en f 5 en van een bezigtiger der inrigting te Haren f 10; alle welke, vooral de jaarlijks terugkeerende, bijdragen zeer aangenaam waren bij de groote uitgaven, welke men steeds heeft en bij de dringende noodzakelijkheid om meer hulpmiddelen voor eenige deelen van het onderwijs aan te schaffen en onderscheidene praktische werkzaamheden op uitgebreider schaal voort te zetten; met welk laatste dan ook reeds begonnen is, in het vertrouwen op eene meer en meer algemeene medewerking; even als met de ontginning van weder een stuk heideveld.

Aangenaam was de ontvangst van den heer M. D. Teenstra te Ulrum, van gekleurde afbeeldingen der voornaamste planten behorende tot den kolonialen landbouw.

Voor deze en andere bewijzen van belangstelling en deelneming, als ook voor een renteloos voorschot van f 400 van een ongenoemde (onder persoonlijk waarborg evenwel van vier leden van het Bestuur), wordt welmeenende dank betuigd.

De tijdsverdeling der lessen enz. wordt opgegeven in de bepalingen der school, waarvan steeds kosteloos exemplaren verkrijgbaar zijn bij de leden van het Bestuur, bij den onder-directeur den heer Jongkindt Coninck en den hoofdonderwijzer den heer G. Jurling, alsook bij de op andere plaatsen gevestigde correspondenten der school. Onder deze laatsten zijn door den dood ontvallen de heeren Mr. J. Los, notaris te Oud-Beijerland, J. C. de Wilde, onderwijzer te Dordrecht, en J. A. van Eeden, algemeen Sekretaris der Nederlandsche Maatschappij van Nijverheid te Haarlem. Daarentegen hebben zich wel met de betrekking willen belasten de heeren: L. Mulder, hoogleeraar te Deventer, O. B. 't Hooft van Benthuizen, te Dordrecht, H. M. Hartog, landhuishoudkundige te Ede, A. J. D. Steenstra Toussaint, med. dr. te Batavia, en G. Schilthuis, ambtenaar bij het boschwezen te Rembang, welke beide laatste benoemingen het bestuur voor de inrigting van dubbel belang toeschijnen, nu er in de laatste jaren zoo dikwijls, ja bijna geregeld, zoons van ingezetenen van Java zich als leerlingen aan de landhuishoudkundige school hebben laten inschrijven, met het doel om zich later weder in de Koloniën te vestigen.

De korrespondenten der school worden vervolgens opgegeven, waaronder zich bevinden: Zijne Excellentie G. Simons, minister van staat, te 'sGravenhage; W. K. van Geunep, grondeigenaar, te 'sGravenhage; Mr. P. W. Alstorpius Grevelink, inspecteur van de gevangnissen, te 'sGravenhage; D. J. Steyn Parvé, comes bij het departement van binnenlandsche zaken, te 'sGravenhage; H. F. Fijnje, inspecteur van den waterstaat, te Dordrecht; O. B. 't Hooft van Benthuizen, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, te Dordrecht; jhr. Mr. D. R. Gevers Deynoot, algemeen secretaris der Hollandsche Maatschappij van Landbouw, kantonregter te Rotterdam, en J. van Dam, veearts der 1ste klasse te Aarlanderveen. Het verslag eindigt met de herinnering dat zij, die van de instelling gebruik mogten willen maken, verzocht worden, zich hiertoe telkens eenen genoegzamen tijd, liefst eene maand van te voren, bij het bestuur aan te melden, en wel het best, of met den aanvang van het zomerhalfjaar (beginnende den 25 maart), dat het meest voor de praktische oefeningen bestemd is, of met den aanvang van het winterhalfjaar, dat meer voor de theoretische lessen ingerigt is, en waarvan de nieuwe leerkring eenen aanvang nemen zal op den 15 oktober aanstaande.

De bijlage van den onder-directeur, den heer C. J. M. Jongkindt Coninck, welke aan het verslag is toegevoegd, luidt aldus:

De werkzaamheden zijn in dezen zomer op de boerderij te Haren geregeld voortgegaan. Hoewel het drooge jaar op bijna alle gewassen nadeelig gewerkt heeft, is de oogst over het geheel niet tegen gevallen. De knobbegest heeft het meest geleden en bragt slechts 25 mudden van het bunder op; de haver gemiddeld 48 mudden; rogge 34 mudden; paardenboonen 22 mudden; boekweit 24 mudden; tarwe 25 mudden; de aardappelen 300 mudden; de cichorei leverde een zeer goed beschoot; de mangeltwortelplanten wilden eerst, waarschijnlijk door de droogte, niet aanslaan, zoodat voor een gedeelte eene tweede planting noodzakelijk

werd; het zomerkoolzaad leed veel van de bladluis en mislukte daardoor.

Van de vergelijkenderwijze in het klein genomen proeven met verschillende gewassen, gaf van de haver soorten de witte troshaver de hoogste opbrengst in zaad en stroo, terwijl de Georgische haver wel iets vroeger rijp was, maar niet meer opbragt dan de gewone dikke haver.

De teelt van de Himalaja gerst schijnt zeer aanbevelenswaardig, daar zij in opbrengst van zaad tot knobbegest stond als 5 tot 4.

De sorgho, die reeds in het begin van april uit de hand gezaaid was, gelukte middelmatig en leverde in de 2de helft van oktober ongeveer 28000 Ned. l. groen voer, naar het bunder berekend, op. Twee andere stukken, waarvan de planten in bakken getrokken en in mei verplant waren, mislukten door de droogte geheel.

De opbrengst der ronde Mangeltwortelen stond tot de gewone in verhouding als 8 tot 9, zoodat, naar deze proef te oordeelen, de ronde mangelt. minder opbrengst leveren. Ook de opbrengst der bladeren was grooter bij de gewone dan bij de ronde.

De eetbare en rosse vogelgiert leverden een geljk beschoot aan zaad. Dit gewas geeft nog al moeijelijkheid bij de inzameling. Van 3 maissoorten Zea mais minima, Zea mais rostrata en de gewone mais, verdient de laatste verreweg de voorkeur. De Probestier zomerrogge gaf een zeer goed beschoot. De roode hoornsche koewortelen bragten meer op dan te verwachten was. Het zaad was, na eerst door wrijving van de haren ontdaan te zijn, met den cichoreitrommel gezaaid. Vooraf worden hiertoe de voren getrokken en na de zaaiing, even als dit bij de cichorei geschiedt, de voren digtgetrapt, waardoor men nog vóór het opkomen van het zaad met schoffelen kan beginnen.

Door den vroeg invallenden oogst van gerst en haver kon er in een gedeelte van deze, zoowel als in de roggestoppels, nog knollen gezaaid worden. In de roggestoppels werd, om groen af te maaien, ook boterzaad gezaaid, hetwelk door het gunstige weder nog rijp zaad leverde. Door proeven met den krachtmeter uit de akademische verzameling voor den landbouw te Groningen, bleek op nieuw de veel te zware gang van den extirpator, genaamd Lord Ducies drag, vroeger uit Zeeland ontvangen, daar hij bij een diepgang van 6 duim 284 Ned. l. trekkracht vorderde.

Een nieuwe Engelsche ploeg, uit dezelfde verzameling, voldeed, wat de werking betreft, zeer goed. Bij eenen diepgang van 25 duim en gemiddelde breedte van 17 duim, vorderde hij 105 w. trekkracht; de Groninger radploeg 110 w. en de te Warffum nagemaakte Arendploeg slechts 90 w., zoodat deze laatste om den ligt gang de voorkeur verdient.

KOLONIEN.

BATAVIA den 24 November.

(Per Overlandpost.)

Eenige in den laatsten tijd ontvangen berichten nopens onrustige bewegingen onder de bevolking in de afdelingen Indramajoe onder Cheribon en in de assistent-residentie Krawang, hebben het noodig doen achten maatregelen van voorzorg te nemen. Met dat doel zijn in den morgen van den 18 dezer naar Panaroekan ingescheept drie kompanijen infanterie, onder bevel van den luitenant-kolonel Happé, onder wiens kommando tevens alle bezettingen in het Cheribonsche gesteld zijn.

De sedert omtrent deze zaak bij de Regering ontvangen berichten zijn van zeer geruststellenden aard en wettigen het vermoeden, dat de eerste tijdingen niet vrij van overdrijving zijn geweest. Het is dan ook, tot nog toe, gelukkig niet noodig geweest tot strenge maatregelen over te gaan, en, zonder onvoorziene omstandigheden, zal dit ook wel niet noodig worden.

De expeditie naar Boni, die waarschijnlijk onder bevel van den luitenant-generaal van Swieten staan zal, vertrekt denkelijk half december van Batavia.

Na de aanstelling door het Nederlandsch Indisch Gouvernement van eenen nieuwen sulthan van Lingga, Riouw en onderhoorigheden, weigerde de Panglima besar van het landschap Reteh, ten zuid-oosten van Indragiri gelegen, zich aan den nieuw benoemden sulthan te onderwerpen, niettegenstaande de inheemsche bevolking van dat landschap niets liever wenschte, dan zich aan dien vorst aan te sluiten en in vrede te leven. Zij werd door Panglima en zijne aanhangers (meest allen gewezen zeeroovers en ander slecht volk) gedwongen om gemeene zaak met hen te maken, en aan versterkingen te werken, ten koste der bearbeiding hunner ladangs. Zoowel het belang der vorsten van Lingga en Riouw als de waardigheid van het Nederlandsch Indisch Gouvernement vorderden, deszelfs getrouwe vasallen te beschermen en paal en perk te stellen aan de aanmatiging en het verzet dezer vreemde indringers. Door allerlei uitvluchten trachtte de Panglima steeds eene bepaalde verklaring zijner voornemens, en eene ontmoeting met de zendingen van het bestuur te ontwijken. Nadat eene laatste poging om hem op eene minnelijke wijze tot het besef zijner verplichtingen te brengen zonder gevolg was gebleven, en to en hij steeds voortging zich te versterken, werd tot eene expeditie besloten, welke volgens de onlangs van Riouw ontvangene voorloopige berichten met eenen gunstigen uitslag is bekroond. De zelve bestond uit Zr. Ms. stoomschip Soembing, kommandant luitenant-ter-zee 1ste klasse A. J. Kroeff, en Zr. Ms. schoenerbrik Padang, benevens een 25tal millitairen, uit het garnizoen te Riouw onder den 1sten luitenant M. N. Driessen. Niettegenstaande de ongunstige gesteldheid van het terrein, aanhoudend slecht weder en eene hardnekkige verdediging zijn den 7 dezer de versterkingen van den Panglima stormenderhand ingenomen, waarbij meer dan 70 Illanos, waaronder de Panglima besar zelf sneuvelde, terwijl een vijftigtal hunner de vlugt namen in de uitgestrekte moerassen achter de bentsings gelegen. 24 stukken geschut, 25 lillas en eene menigte van draagbare wapenen enz. vielen den onzen in handen. Het verlies aan onze zijde bedroeg 17 gekwetsten waaronder 2 officieren, de luitenant ter zee Scholten van Aschat en Tindal, die ligte wonden bekwamen, en van de hulptroepen (Boeginezen) 4 doden en eenige gewonden. Den 12 dezer kwam Zr. Ms. stoomschip Soembing ter reede van Riouw terug, medebrengende de gekwetsten, waarvan 4 aan hunne wonden waren overleden, en voorts 17 gevangenen, waarna die bodem den volgende dag naar Reteh terugkeerde, om, na de geheele slechting der bentsings, te trachten de nog gevlugte Illanos in handen te krijgen of geheel te verdriven.

Ten gevolge op de vroegere berichten nopens de Djambische aangelegenheden zijn wij in staat gesteld het volgende mede te deelen:

In de eerste helft van oktober werd de hoofdkampong Djambi verontrust door eene bende vagebonden, grootendeels bestaande uit vreemdelingen, die op roof en moord uitgingen. Niemand kon zich op korten afstand van den kraton verwijderen, zonder gevaar te loopen door deze kwaadwilligen aangevallen

of van de hand te worden. In weerwil van waarschuwingen, dat elke aanranding op het leven der Nederlandsche troepen met de grootste gestrengheid zoude worden gestraft, bleef men op die wijze voortgaan, tot dat een der bende, gevat door een militaire patrouille en na ter dood te zijn veroordeeld, tot voorbeeld voor anderen de straf des doods had ondergaan. De veroordeelde, van Indragiri afkomstig, was vroeger zeeroover van beroep en had deel genomen aan het wreedaardig en verraderlijk vermoorden van twee militairen en het doodlijk verwonden van een persoon uit het gevolg van den Nederlandschen commissaris. Na deze executie, welke op den 14 oktober jl. plaats vond, had men geen overlast meer van die vagebonden, waarvan een groot gedeelte vroeger in dienst was van de zoogenaamde radja's.

Den 26sten October jl. ontving de Nederlandsche commissaris de tijding, dat de Pangaran Ratoe, de Panumbahan en meer rijksgrooten den volgende dag naar de hoofdkampomg Djambi zouden afkomen om den commissaris op den 28sten daaraanvolgende te ontmoeten.

De Pangaran Ratoe (kroonprins) was aanvankelijk bestemd om tot Sultan van Djambi te worden verheven, doch deze Pangaran gaf schriftelijk te kennen dat hij daartoe liever niet in aanmerking wenschte te komen, terwijl hij tevens in overweging gaf om den Panumbahan Praboe, oom van den ex-sulthan, voor den troon te bestemmen.

Nadat op deze wijze de eigenlijke troonsopvolger van zijn regt vrijwillig afstand had gedaan, werden onderhandelingen aangeknoopt met den Panumbahan, met het gevolg dat hij den 2den november jl. na tekening en beëdiging van een nieuw verdrag plegtig in het bijzijn van een groote menigte volks onder den naam van Ratoe Achmad Nazar Oedin als Sulthan werd geïnstalleerd. De kroonprins (pangaran ratoe) Marta Ningrat trad tevens als zoodanig weder op.

De ex-sulthan gedraagt zich bij voortdurende stil en rustig. Daar hem overigens ten eenenmale de middelen ontbreken om zich van het verloren gezag weder meester te maken, is het zeer onwaarschijnlijk dat hij eenige pogingen daartoe zal aanwenden.

In den kraton op de hoofdplaats, welke in verdedigbaren staat is gebracht, is een bezetting gelaten onder bevel van den kapitein der infanterie Baekerus.

De expeditionaire oorlog- en koopvaardis-schepen met de overige troepen zijn bereids te Batavia teruggekomen.

— Uit een opgave van het bedrag der ingetrokken kopermunt en der ingewisselde en vernietigde, alsmede van de nog niet ingewisselde receptissen op ultimo oktober 11. blijkt, dat naar Nederland ter aanneming is verzonden f 8,416,968 en in Indië, na onbruikbaar te zijn gemaakt, verkocht f 572,020. te zamen f 8,988,988, en dat van de in omloop gebrachte receptissen ad f 26,600,000 is ingewisseld f 8,717,207, zoodat nog in omloop blijft f 17,882,793, terwijl van de ingewisselde zijn vernietigd f 8,603,707 en aangehouden f 111,500.

— Bij besluit van den 10 dezer is de tevredenheid van het Gouvernement betuigd aan den brandspuitmeester J. Mente en den 1sten luitenant der infanterie H. A. Harwich voor hunne hulp bij den brand, welke in den nacht van den 4 op den 5 september 11. binnen het fort Amsterdam te Menado gewoed heeft.

— Den 9den heeft de stoomboot Koningin der Nederlanden, kapitein Lewis, deze reede verlaten zich begevende, over Muntok en Riouw, naar Singapore, tot het overbrengen en afhalen der landmailpakketten. Het getal brieven, dit maal verzonden, was als volgt: via Marseille 6462 stuks, via Triest 2446, via Southampton 433 en naar Singapore 1294, Banka 284, Palembang 337, Riouw 168, Billiton 19, totaal 11443 stuks.

In den avond van den 18 dezer keerde deze stoomboot alhier terug, met de landmail-pakketten loopende tot den 9 oktober 11.

— Van Samarang wordt gemeld, dat in den namiddag van den 4 dezer 11. omstreeks half vier ure door onvoorzigtigheid brand ontstond in de kampong Pedjagalan, die, door den wind aangewakkerd, zich spoedig in de aangrenzende kampongs, Kapoeran, Gandekan, Kentangan en Sebandaran Wetan verspreidde, en waardoor in weinige oogenblikken 240 inlandsche woningen eene prooi der vlammen werden. Door de spoedig aangebrachte hulp, zoowel van de zijde der politie, als van de militaire magt, is men den brand meester geworden. Bij dit onheil zijn twee menschen omgekomen, een inlandsch meisje van tien

en een inlander van 70 jaren. Ook een 3tal karbouwen zijn verbrand. De door dezen brand veroorzaakte schade wordt begroot op plus minus f 20,000.

— Na herhaalde en moeilijke pogingen, is het den controleur te Croë gelukt, eenen eenigzins begaanbaren communicatieweg tusschen de hoofdplaats Benkoelen en de Lampongsche districten op te sporen.

— Gedurende de maand September heerschte in de Padangsche bovenlanden eene felle droogte, welke een zeer nadeeligen invloed uitoefende op de bewerking der rijstvelden en de koffijaanplantingen, die bovendien van het ongedierte veel te lijden hadden.

— In de wateren van de districten Muntok, Jehoes, Soengiljat, Marawang en Soengiljan hebben zich in den loop der maand oktober weder rooversprauwen vertoond, die eenige handelsvaartuigen hebben aangevallen en uitgeplunderd. Bij een dier ontmoetingen is een inlander door lanssteken gewond. De noodige maatregelen zijn genomen, om de zeeschuimers te verjagen.

— Volgens berichten van Hongkong, loopende tot den 15 oktober 11. was nog niets bekend aangaande de regeling van het tarief van in- en uitvoerregten, hoewel de Keizerlijke commissarissen te Shanghai waren aangekomen. In den stand van zaken in China was over het algemeen weinig verandering te bespeuren, terwijl de kwijnende handel te Canton nog weinig hoop op verbetering gaf. Onder de Chinezen bestond steeds eene vijandige gezindheid jegens de vreemdelingen, welke hoewel bedwongen door de aanwezigheid der geallieerde strijdkrachten, zich openbaarde door plunderen, roof en verzet tegen het hervatten van vroegere handelsbetrekkingen.

Vroeger is melding gemaakt van eenen orkaan, welke gedurende den 21sten en 22sten september te Swatow (Han-rivier) heeft gewoed. Zoodaals wij thans vernemen heeft de Nederlandsche brik Aganita Adriana, gezagvoerder Verschuur, daardoor schipbreuk geleden.

Volgens mededeeling van den gezagvoerder, die met het scheepsvolk den 5 oktober met de stoomboot Teegwan te Hongkong aankwam, was zijne brik in den nacht van den 21sten op 22 september van hare ankers geslagen en door de hooge stormgolf (waardoor het water 20 Engelsche voeten boven hoogwater peil was gerezen) ongeveer 2 Duitse mijlen van de ankerplaats, op strand geworpen. Terwijl aan redding van het schip niet te denken viel, had de gezagvoerder besloten hetzelfde te verlaten. Op het herhaaldelijk lossen van noodschoten waren verscheidene gewapende Chinezen naar het schip gekomen, zonder echter roof noch geweld te plegen, toen den 21sten eene Chinese jonk in de nabijheid van het schip ten anker kwam en de gewapende rooverbenden van dat vaartuig de brik aanrandden, met het gevolg dat ook de eersteaangekomen Chinezen begonnen te plunderen, en tusschen hen een hevige gevecht ontstond. Na alles geroofd te hebben, waaronder het journaal en scheepspapieren, werd het den kapitein en de bemanning, door tusschenkomst der eerst afgekomen Chinezen toegestaan, ongehinderd van boord te gaan. Door de onbekendheid voorsnog met de plaats, van waar de Chinezen afkomstig waren, was men niet in de mogelijkheid iets tot bestraffing van dit misdrijf te verrigten of teruggave van het geroofde te eischen. De kommandant van Z. M. stoomschip Bali, in station te Hongkong, heeft daarom voorloopig in de zaak berust, in afwachting van meerdere zekerheid aangaande een of ander.

Te Hongkong ontvingen berichten van Cochinchina behelsden, dat tegen het einde der maand October eene expeditie naar Hué zou oprukken. De Fransch-Spaansche magt is naar gissing 4000 man sterk, terwijl nog eene belangrijke versterking uit Frankrijk wordt verwacht.

— Door Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Neêrlandsch Indië zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement.

Benoemd, tot substit.-officier van justitie bij den raad van justitie te Soerabaja, de eerste substit.-griffier bij den raad van justitie te Batavia mr. B. de Groot; tot eerste substit.-griffier bij den raad van justitie te Batavia, de secretaris van den commissaris van het Gouvernement, tot het ontwerpen en voorstellen der vereischte wettelijke bepaling ter verdere regeling van het regtswezen in de bezittingen buiten Java en Madura, mr. W. E. van der Hout; tot griffier bij den omgaanden regter in de tweede afd. op Java, de griffier bij den raad van justitie te Makassar, mr. W. Tadmara; tot griffier bij den raad van justitie te Makassar, de ambten. der eerste kl., ter beschikking van den gouverneur van Sumatra Westkust mr. B. G. H. Straeter; tot controleurs der eerste kl. bij het binnenl. bestuur in de assistent-residentie Benkoelen, de control. der tweede kl. aldaar,

C. M. G. A. M. Ecolma Verstege en de eerste kommissie bij het marine-departement H. M. van Rijssen; tot schout te Padang, de gepasporteerde adjudant-onderofficier J. J. Becker; bij 's Lands drukkerij te Batavia, tot hoofd-opziener, de opziener A. F. G. de Pinéda; tot opziener, de letterzetter der eerste kl. J. B. Tenret; tot lid bij de sub-commissie van onderwijs te Buitenzorg, H. van Ameyden van Duym, predikant bij de protestantsche gemeente aldaar; tot leden der sub-commissie van onderwijs te Padang, J. Verhey, agent van de Factorij der Nederl. Handel., en J. Verhaag, roomsch katholiek pastoor, beiden te Padang; tot kommissie op het residentiekantoor in de Lampongsche Districten, F. J. van Jett de Bruyn, laatst benoemd kommissie op het residentiekantoor te Ternate, vroeger tweede comm. bij de directie van finantien; tot derden comm. op het residentiekant. te Tjandjoer (Preanger Regentschappen) R. J. M. N. Kussendragers, laatst transl. voor de Chinesche taal, toegevoegd aan den gouvernem. commiss. voor de West. afd. van Borneo, thans op wachtgeld; tot inspecteur der kulturen in de derde afd. op Java, de assist.-resid. van Soemadang en Soekapoera, resid. Preanger Regentschappen, A. W. Kinder de Camereq; tot officier van justitie bij den raad van justitie te Makassar, de griffier bij den omgaanden regter in de tweede afd. op Java mr. J. C. J. van der Schalk; tot advocaten en procureurs bij den raad van justitie te Soerabaja, mr. C. G. de Beus en mr. F. Ch. Fievez; te Padang (Sum. Westkust), mr. A. T. Wichers; tot tweeden onderwijzer aan de kweekschool van inlandsche onderwijzers te Soerakarta, T. A. F. v. d. Valk.

Ontslagen: Eervol, wegens vertrek, als leden der sub-commissie van onderwijs te Padang, J. L. van Gennep en J. Lijnen, onder dankbetuiging voor de door hen als zoodanig bewezen diensten; en uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de commissie op het residentiekantoor in de Lampongsche districten C. J. van Watson, de laatste op zijn verzoek; op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking, wegens ziekte, onder toek. van wachtgeld, de secretaris der resid. Bagelen, jhr. W. K. L. van Hogendorp, en op zijn verzoek, eervol uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de gewezen klerk, tevens postkommissie te Salatiga (Samarang) J. A. Drinkhuysen.

Magtiging verleend: aan R. R. Nauta, eener acte van toelating tot de uitoefening der artsijmgenkundige praktijk te Batavia; aan den particulieren geneesheer G. A. Magnin, eener acte van toelating tot uitoefening der genees- en heilkundige praktijk te Bodjonegoro, resid. Rembang, en aan den geëx. tandheelm. A. Carter, tot uitoefening der tandheelkunde in Neêr.-Indië.

Gesteld: op zijn verzoek, wegens ziekte, in het genot van wachtgeld, de klerk bij den controleur der inkom. en uitgaande regten te Batavia K. G. Pesch, en ter beschikking van den algem. secretaris, de ambtenaar der 1ste klasse voor de dienst in N.-Indië mr. H. D. Levyssohn Norman.

Ingelrokken: de aan den partic. geneesheer G. A. Magnin verleende admistie tot uitoefening der genees- en heilk. praktijk te Modjokerto (Soerabaja).

Militair Departement.

Verleend: een tweejarig verlof naar Nederland, beide wegens ziekte, aan den kapitein der infanterie F. A. C. Bloem en aan den onder-intendant der tweede klasse van de militaire administratie, adjoint bij den generalen staf, J. C. J. van Miene.

Ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. milit. dienst, de tweede luitenant der infanterie J. H. van Roijen Geplaatst: bij het 14de bat. inf., de majoor F. J. Belle Goedgekeurd: dat door het Militair Departement is geplaatst bij het wapen der infanterie, bij het 1ste bat. de tweede luitenant P. J. Heck; — zijn overgeplaatst bij het wapen der infanterie, bij het 2de bat. (Willem II. de eerste luit. A. T. J. Catoire; bij het 3de bat. (de ka) j. J. F. Bruijgm. en de 2de luit. J. H. Romswinkel; pb. bij het 5de bat. (Samarang), de kapt. W. J. Döderlein de Win bij het 7de bat. de eerste luit. F. J. W. Mekern; bij het 8ste bat. de kapt. G. L. C. Tihon en de inlandsche eerste luit. Prawiro Rono; bij het garnizoens-bat. in de tweede militaire afd., de kapt. J. H. E. von Stietz, de eerste luit. A. H. Schade van Westrum en de tweede luit. W. J. Havenga; bij het garniz.-bat. in de tweede militaire afd. (Samarang), de tweede luit. E. l'Honoré; bij het garniz.-bat. in de Zuid- en Ooster-afd. van Borneo, de tweede luit. J. J. Bichon; bij het garniz.-bat. in de West-afd. van Borneo, de tweede luitants W. Pordon, H. W. O. de Bruyn en P. M. Ockerse; bij de Militaire Administratie als betaalmester der tweede klasse, de adj.-intend. L. H. Meijers; als aspir.-intend., de aspir.-betaalmester B. G. W. Wilkens.

Marine Departement.

Ontslagen: Op hun verzoek, eervol, uit 's Lands dienst, de eerste teekenaar bij de fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soerabaja, W. E. van Kervel, en met behoud van regt op pensioen, J. van der Linden, laatst gewezen baas zeilmaker bij 's Lands equipagewerf te Soerabaja, thans op non-activiteit.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 12 januarij.
OVERLEDEN: G. Schreuder, jd., 52 j. — J. B.

van Beberen, man van A. de Bon, 47 j. — P. Regtdoorzee, man van W. C. Hersveld, 35 j. — J. M. Labruna, d., 2 m. — C. Diederichs, wed. N. van Kamphof, 73 j. — H. L. van Lindt, z., 5 m. — J. Krijgsman, wedr. van N. van den Blink, 72 j. — T. M. D. Wessel, man van C. Vogelara, 61 j. — J. T. B. Hoyer, z., 2 j. — J. de Kater, man van J. van der Meer, 84 j. — G. Bles, d., 1 j. — H. Mug, d., 1 j. — J. D. Groeneveld, z., 1 j. — P. Verroen, z., 3 j. — P. Nooteboom, d., 14 d. — J. Hoek, d., 9 m. BEVALLEN: M. van Unnik, geb. Roggeveen, levenl. z. — C. Munster, geb. Bovens, z. — W. Elsenbroek, geb. van Maastricht, d. — H. F. Bijleveld, geb. Ties, z.

GEHUWD: J. W. van Teerling, wedr., 27 j., met C. Loos, jd., 25 j. — J. E. van Delft, wedr., 38 j., met M. J. van Oosten, wed. D. Groen, 30 j. — J. Melman, jm., 35 j., met G. Loef, wed. F. L. Hulsman, 33 j. — J. Boers, jm., 24 j., met S. van Dongen, jd., 27 j. — C. van Dijk, jm., 26 j., met J. M. Vreeswijk, jd., 25 j. — A. J. Emons, jm., 24 j., met A. van Meeteren, jd., 28 j. — B. Snitsler, wedr., 55 j., met S. Samson, jd., 46 j. — H. van Leeuwen, jm., 34 j., met E. C. Baate, jd., 40 j.

237ste Staats-Loterij.

Prijzen van f 100 en daarenboven.
Vijfde Klasse. 6de Lijst: N. 4659 en 13458 ieder f 1000; N. 8334. 9226. 12822 en 17808 ieder f 400; N. 5349. 8080. 9005. 10138 en 14628 ieder f 200; N. 897. 2920. 6627. 7137. 7331. 8809. 11890. 12216. 19041 en 19576 ieder f 100.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPINGEN, IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM, Woensdag den 12 Januarij.

Een Huis, Bovenhuis en Erve, in den Houttuin, wijk 11. n. 197. In trekgeld f 6600, daarboven f 400, verkocht.
Een Winkelhuis, Bovenhuis en Erve, in het Hang, wijk 2, n. 420. In trekgeld f 5000, daarboven f 320, verkocht.
Een Huis, Bovenwoningen en Erve, aan de Kaasmarkt, wijk 9. n. 453. In trekgeld f 2800, verkocht.
Een Huis, Tuin, Tuinhuis en Erve, in de Kerklaan, wijk 15. n. 247. In trekgeld f 8400.
Een Winkelhuis, met Boven- en Achterwoningen en Erve, aan de Delftschevaart, wijk 7, n. 349. In trekgeld f 7800.
Een stuk Open Grond, aan den Oostsingel. In trekgeld f 1500.
Een dito Dito, als voren. In trekgeld f 1400.

Cargalijsten. Rotterdam.

TAGAL, Hendrik Ido Ambacht, L. Bijl. — 5050 pic. Koffij, 8801 pic. Suiker, 450 pic. Tin en 150 pic. Rotting, NHM.

In lading liggende Schepen. te Rotterdam.

BATAVIA en SAMARANG, het Ned. Barkschip Joan, gezagvoerder C. La Seur, met uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers. Adres bij de Reiders van Overze en Co., of bij de Cargadoors Hudig en Blokhuyzen en Kuypen van Dam en Smeer, alhier, en de Coningh en Co., te Amsterdam.
BATAVIA, mede voor Passagiers, het Nederlandsch Barkschip President Ram, kapitein J. R. Ulrich. Adres ten kantoren van Hudig en Blokhuyzen en Kuypen van Dam en Smeer.
BATAVIA, het extra snelzeilend Nederl. gekoperd Barkschip Eugénie, kapit. J. Bargman. Adres bij Kuypen van Dam en Smeer en Hudig en Blokhuyzen.
BOSTON, het Ned. Schoenerschip Verrouwen, kapit.; ligt gereed. Adres bij Hudig en Blokhuyzen.
LISSABON, het Ned. Schip Visscherij en Handel, kapit. C. Ydo. Adres bij Seeuwen en Co.
LIVERPOOL, het Ned. Schoener-Kofschip Fenna Gerarda, kapit. A. P. Struik. Adres bij Kuypen van Dam en Smeer.
LIVORNO, het Ned. Kofschip Alberdina, kapitein E. J. Deddes. Adres bij Kuypen van Dam en Smeer.
PHILADELPHIA, het Nederl. gekoperd Barkschip Presto, kapit. J. F. Cremer. Adres bij Hudig en Blokhuyzen en Wambersie en Zoon.
TRIEST, het Snelzeilend Nederl. Schoenerschip Veendam, kapitein B. A. Hazewinkel. Adres bij Kuypen van Dam en Smeer.

Scheepstijdingen.

Hellev. (W.) Aangek. 12jan. Eagle, Garwood, Ipswich. Vertr. Seahorse (st.), Hull. Earl of Auckl.(st) Loud. Zeilklaar. Factorij, Janzen, Bat. Brielle, (W—W.N.W.) Aangekomen. 12jan. Concordia (st.), Loudon. Vertrokken. Norfolk (st.), Goole. Maassluits. (N.W.) 12jan. Niets gepasseerd. Brouwersh. (WNW) Aangek. 12jan. Hendrik-Ido-Amb. Bijl, Batavia. Janvrin, Foote, Liverp. Zierikzee. Aangek. 9jan. Alma, Bowhies, Newcastle. Texel. (W.) Aangek. 11jan. Erndte, de Wall. London. Nieuwe Diep. Zeilk. 10jan. Sumatra, Grivel, Batavia. Kroonprinses Louise (st), Piejeers, Alexandrie (E) Janua, Smilde, Napels. Alida Catharina. v. d. Wal, Livorno. Garonne, Smit, Bordeaux. Cornelia Louisa, van Aken, dito. Vile. (W.N.W.) 11jan. Niets gepasseerd. Vlissingen. Vertr. 9jan. Consigliere Jenny, Belloni, Triest. Bon Paysan, Allevaud, Sevilla. — St. Helena. Aangek. 2dec. Vriendschap, Buys, Batavia, n. Rott. gezeild.

Zeilklaar. 8 J. M. Kemper, Salm, Batavia. In Lading. 8 Goede Verwachting, van Lindonek, Batavia. Stad Haarlem, Brandt, St. Catharina. Cardiff. Vertrokken. 8jan. Magdalena Johanna, Gust. Cadix. Alida Marg., Klein, Sevilla. Jersey. Aangekomen. 7jan. Hermanus, Hesse, Rotterdam. Eltje, Mooi, dito. Lezard. Gepasseerd. 30 dec. Drie Vrienden, Nolting, Amst. n. Bat. 9jan. Landman, Karsjins, Liverpool n. Amst. Falmouth. Aangek. 11jan. Catharina, Bakker, Rio-Janciro. Gepasseerd. 9jan. Theodor, Martens, Iquique n. Amst. Bij Plymouth. Aang. 10jan. Bellatrix, Sandberg, Batavia n. Amsterdam: alles wel aan boord. Dartmouth. Vertr. 10jan. Maria, Menses, Shields. Poole. Vertrokken. 8jan. Harmonie, Tunteler, Cardiff. Douvres. Gepass. 9jan. Cassandra, Heim, Amst. n. St. Thomas. Vertrokken. 10 Heerenveen, Prins, Memel. Ida Zijlker, Boiten, Koningsbergen. Deal. Gepasseerd. 10jan. Titia Marg., Schaepp, Rott. n. Newry. Zuid-Voorland. Gepasseerd. 9jan. F. E. Schutt, Benecke,

Amst. n. Cardiff. Aangek. 10jan. Bouwina Mensinga, de Jonge, Kongelf. Wolf (st.), Schiedam. Zeilklaar. 8jan. Salus, Freem., Amst. 10 Familietrouw, Scholtens, Elseneur. Hoffnung, Gerdes, Groningen. Yarmouth. Aangek. 9jan. Fox, King, Alkmaar. Hull. Aangekomen. 10jan. Sinai, Perfect, Rott. Shields. Aangekomen. 10jan. Philip, Gerdes, Schiedam. Vertrokken. 10 Coral, Rotterdam. — Rotterdam 12 jan. Volgens particulier berigt was den 10 dezer op de hoogte van Seilly het barkschip Julie, kapit. R. Brem, van Batavia n. Rott., alles wel aan boord. — Gepraaid. Den 13 aug., op 26 gr. 9 min. NB. en 21 gr. 29 min. WL., Jan van Schaffelaar Verbeek, v. Rott. n. Sydne y. — Overland-Mail. Batavia. Aangekomen. 4 nov. Azia, Molenaar, Amst. 5 Ferdinandina Emma, Tange, dito. Cornelia Mathilda, Snoey, Djambi. 6 Argo, van Teutem, Rott. 8 Zeevaart, Biesthorst, Japan. Pantalon, Bruynzeels, Kaap. Jacobus Martinus, Meppelder, Tafelbaai. Gen. Michiels, Visser,

Samarang. Hoeksma, Prigie. Eersteling, Mann, Brouwershav. en. 10 Kosmopoliet, Bouten, dito. Joh. Maria Christina, Gorter, Kaap. Susanna, Kaleshoek, Amst. Anna Justina, Sielenburg, Singapore. Emilie, Marker, Kaap. 11 Dionysia Catharina, Berkelbach van der Sprenkel, Amst. Christiaan Louis, de Vos, Rio-Janeiro. 12 Koning Willem III, Zeylstra, dito. Generaal de Stuers, Fokkens, dito. S. van Heel, Dietz, dito. Baltimore, Brakke, dito. Louisa Maria, Tjebbes, dito. Landbouw, Kleyenber, Rott. St. Michael, Boswijk, Pekalongan. Alcor. van Oppen, Paseroewan. Nieuwland, Pott, Rott. Koning en Vaderl., van Bruggen, dito. Willem III, v. d. Burg, Schiedam. 13 Ternate, Cars, Rott. Jhr. Mr. van de Wall, van Puttershoek, Lammerds, Cheribon. Johanna & Geertruida, Flens, Pamanoean. Prinses Amelie, Groeneveld, Pekalong. 14 Electra, Wegman, Lond. Acadia, Greefkes, Djambi. Regina Maris, Ouweland, dito. Senior, Swart, Amst. 15 Twee Anthony's, van Rijn van Alkemade, Pasoeroewan. 16 Henriette Gerardina, Susanna, Sissingh, Amst. H. Liduina, van Brink, Tafelbaai. 17 Amboina, Rusman, uit zee terug. 18 Stad Middelburg, Ouwehand, Rio-Jan. 19 Zr. Ms. stoomschip Etna, luit. 1ste kl. Roijer, Ambon. Eensgezindheid, Flik, Hong Kong. 20 Valparaiso, Ellerman, Onrust. Eva Johanna, de Boer, Dordrecht. 21 Anna, Dalrock, Rott. Wildeman, Driest, Liverpool. 22 Zwaluw, Bloem, Padang J. C. Schotel, v. Beest. Holle, terug uit zee. Welvaart, Mooi, Amst. Constantia, Vonck, Rott. Haamstede, de Boer, Makassar. 23 Ida Elizabeth, Kramer, Cardiff en Cadix. Constance, Kimmerer, Melbourne. Ouderkerk a. d. Amstel, Kramer, Amsterdam. Koerier, Rotgans, Kaap. Vertrokken. 8 nov. Schoon Verbond, Borchers, Amst. Petr. Cath., Hagen, dito. 9 Amstel, Rademaker, dito. Golden Rule, Rotterdam. 10 Willemina & Clara, Abrahamsz, Amst. 11 Zeelust, Knaap, dito. Anne Forster, Engeland. Triton, Olie, Amsterdam. Calypso, Nollens, dito. Euterpe, Kuipers, Rott. 13 Noach, Wierikx, Schied.

Professor Suringar, Sneltjes, Nederland. Trijntje Fenna, des Ruelles, Panaroekan. 10 Louisa Kroonpr. van Zweden, v. d. Linden, Pasoeroewan. Reinhard, Berkelbach v. d. Sprenkel, Timor. 11 Hester Adriana, van Hees, Probolinggo. 14 Elise Susanne, van Boven Fagg, Pasoor. 15 Diligentia, v. Bentveld, Probolinggo. 17 Charlotte (Zweed), Ned. Patjitan. Vertrokken 27 oct. Maria Agnes, ten Brink, Amsterdam. Panaroekan. Vertr. 29 oct. Euterpe, Kuip., Ned. Straat-Sunda. Doorgezeild. 31 oct. Zwijger, Hoogland, Batavia n. Penang. 3 nov. B. H. van Saxen, Weimar, Hazewinkel, Batavia n. Nederland. Luconia, Hulshoff, Batavia n. Rotterdam. 4 Josepha Louisa, Nap, dito n. dito. 8 Ifland, Kier, Batavia n. Falmouth. Wanjia, Söderberg, dito n. dito. 10 Golden Rule, Mayo, Batavia n. Rott. 12 Calypso, Nollens, dito n. Amst. 13 Maria Elizabeth, Jonker, Macao n. Havanna. 14 Noach, Wierikx, Bat. n. Schiedam. 15 Laughing Water, Lay, Manila n. Cork of Falm. 17 Emigrant, Andresen, Soerabaja n. Falmouth. 18 Robert Dickson, Hjärne, Batavia n. Rott.

